

Αθήνα, 16 Απριλίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Πως θα αξιοποιήσει το ΥΠΕΝ το χρηματοδοτικό εργαλείο από τα δικαιώματα εκπομπών που κατοχύρωσε προς όφελος της χώρας η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2018;

Στις 26-10-2020, τριάντα έξι (36) βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ κατέθεσαν ερώτηση αναφορικά με το ειδικό χρηματοδοτικό εργαλείο των 25 εκατ. δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (χρηματοδότηση άνω του 1 δισ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές) που προβλέπει για την Ελλάδα η Οδηγία 2018/410 (αναθεώρηση της Οδηγίας 2003/87/EK για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών), για την απανθρακοποίηση του ηλεκτρικού συστήματος των νησιών. Η ειδική αυτή χρηματοδότηση για την Ελλάδα είχε διεκδικηθεί και κατακτηθεί το 2018 επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

Η ερώτηση δεν απαντήθηκε γραπτά, αλλά μόνο προφορικά μέσα από την διαδικασία των επίκαιρων ερωτήσεων στις 11-12-2020. Από τις απαντήσεις του αρμόδιου Υφυπουργού, κ. Ταγαρά, προέκυψε ότι η κυβέρνηση της ΝΔ δεν είχε μεριμνήσει για την διεκδίκηση της πολύ μεγάλης αυτής χρηματοδότησης, παρόλο που η σχετική προθεσμία έληγε στις 31-12-2020, ημερομηνία πέραν της οποίας η χώρα μας δεν θα μπορούσε να διεκδικήσει τα δωρεάν δικαιώματα εκπομπών. Η ερώτηση του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ ήρθε να αποκαλύψει την αδράνεια της κυβέρνησης Μητσοτάκη η οποία θα οδηγούσε στην απώλεια της χρηματοδότησης, για έργα τα οποία είναι απαραίτητα για την απανθρακοποίηση της χώρας και για την απόσυρση παλαιών και εξαιρετικά ρυπογόνων πετρελαϊκών μονάδων στα νησιά.

Τελικά από το Α.Π. 4966/103/25-1-2021 έγγραφο της Δ/σης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας προέκυψε ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) υπέβαλε, κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή, αίτημα για τη διεκδίκηση της εν λόγω χρηματοδότησης και κατόπιν ξεκίνησαν διερευνητικές επαφές μεταξύ Υπουργείου και Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αποσαφήνιση των διαδικασιών προκειμένου να ξεκινήσει η προετοιμασία φακέλου από την ελληνική πλευρά. Ωστόσο, έως σήμερα δεν έχει γίνει γνωστή κάποια περαιτέρω πρόοδος σε σχέση με τη διεκδίκηση της χρηματοδότησης, ούτε έχουν ανακοινωθεί πιθανές προτάσεις του ΥΠΕΝ για έργα διασυνδέσεων ή αποθήκευσης που θα μπορούσαν να προταθούν βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στην Οδηγία 2018/410 (οικονομική βιωσιμότητα

έργων, αδυναμία χρηματοδότησης από τις διεθνείς αγορές, σαφή οικονομικά και κοινωνικά οφέλη).

Εκτός από το παραπάνω, προκύπτουν επιπλέον ερωτήματα σε σχέση με την χρηματοδότηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής, του μεγαλύτερου ενεργειακού έργου υποδομής που κατασκευάζεται αυτή τη στιγμή στη χώρα, κεφαλαιώδους σημασίας τόσο για την ασφάλεια εφοδιασμού της Κρήτης όσο και για την απόσυρση των πετρελαϊκών μονάδων του νησιού. Η χρηματοδότηση του έργου επρόκειτο να διαρθρωθεί σε τρεις άξονες: ίδια κεφάλαια (200 εκατ. ευρώ), τραπεζικός δανεισμός (Eurobank και ΕΤΕπ, με 200 εκατ. ευρώ έκαστη), ενώ για το υπόλοιπο ποσό των 400 εκατ. ευρώ επρόκειτο να αξιοποιηθεί κάποια μορφή ευρωπαϊκής συγχρηματοδότησης.

Προκειμένου να καλυφθεί το ποσό των 400 εκατ. ευρώ, ο πρώην Υπουργός ΠΕΝ, στις 9-12-2020, είχε ανακοινώσει ότι προτείνει την ένταξη του έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης. Ωστόσο όπως προκύπτει από το δημοσιοποιημένο σχέδιο «Ελλάδα 2.0», η παραπάνω πρόταση εγκαταλείφθηκε. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, το χρηματοδοτικό κενό φαίνεται ότι θα καλυφθεί με ένταξη του έργου είτε στο ΕΣΠΑ 2021-2027 ή στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης ενώ δεν αναφέρεται πουθενά διερεύνηση για πιθανή αξιοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου της Οδηγίας 2018/410.

Επειδή απαιτείται η απεξάρτηση των νησιών από τα ορυκτά καύσιμα τόσο για κλιματικούς όσο και για περιβαλλοντικούς λόγους, και το κλείσιμο των πετρελαϊκών σταθμών πρέπει να πραγματοποιηθεί οπωσδήποτε μέχρι το 2030, ημερομηνία λήξης της εξαίρεσης που πέτυχε η χώρα στη διαπραγμάτευση των ορίων εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων για τις παλιές πετρελαϊκές μονάδες των νησιών,

Επειδή οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις των νησιών του Αιγαίου και της Κρήτης αποτελούν έργα κεφαλαιώδους σημασίας τα οποία είναι ενταγμένα στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα ήδη από το 2018,

Επειδή η χώρα οφείλει να αξιοποιεί όλους τους διαθέσιμους χρηματικούς πόρους που έχει στη διάθεσή της για την υλοποίηση έργων στρατηγικής σημασίας,

Επειδή στην παρούσα φάση η χρηματοδότηση της διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής δεν έχει αποσαφηνιστεί, ενώ οι πόροι του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης είναι περιορισμένοι και πρέπει να διατεθούν πρωτίστως για τη μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών της χώρας,

Επειδή στο πλαίσιο της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, και με βάση τη νέα ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση των κλιματικών στόχων έως το 2030 προβλέπεται η εκ νέου αναθεώρηση της Οδηγίας για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών

Ερωτάται ο αρμόδιος κ. Υπουργός:

1. Ποια η πρόοδος των συζητήσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποσαφήνιση των διαδικασιών χρηματοδότησης έργων απανθρακοποίησης των νησιών μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου της Οδηγίας 2018/410 από τον Ιανουάριο του 2021 μέχρι σήμερα; Έχει υπάρξει προκαταρκτική διερεύνηση πιθανών έργων που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν, και αν ναι, ποια είναι αυτά;
2. Για ποιους λόγους δεν συμπεριλήφθηκε τελικά η διασύνδεση Κρήτης-Αττικής στις προτάσεις της κυβέρνησης για το Ταμείο Ανάκαμψης;
3. Προτίθεται η κυβέρνηση να διερευνήσει τη χρηματοδότηση της διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου της Οδηγίας 2018/410;
4. Ποιο το συγκεκριμένο σχέδιο της κυβέρνησης για την χρηματοδότηση της διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής, όσον αφορά στο σκέλος της ευρωπαϊκής συγχρηματοδότησης και ποιος ο χρονικός προγραμματισμός;
5. Σκοπεύει η κυβέρνηση να διεκδικήσει πρόσθετα χρηματοδοτικά εργαλεία για την Ελλάδα κατά την νέα αναθεώρησης της Οδηγίας 2003/87/EK στο πλαίσιο των νέων στόχων μείωσης εκπομπών της ΕΕ για το 2030;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Μαμουλάκης Χάρης

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυλώνιτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος
Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)
Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Λάππας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Κατερίνα
Παπανάτσιου Κατερίνα
Παππάς Νικόλαος
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Συρμαλένιος Νίκος
Τζούφη Μερόπη
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φίλης Νίκος
Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης